

ระเบียบกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์กลางคืน
และกลางวันในวันหยุดราชการของเรือนจำหรือทัณฑสถาน
พ.ศ. ๒๕๒๕

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ภายในเรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นระเบียบแบบแผนมีหลักเกณฑ์ถือปฏิบัติอย่างเดียวกัน กรมราชทัณฑ์จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้แต่ละเรือนจำหรือทัณฑสถานจัดทำสมุดจัดเวรยามรักษาการณ์แจ้งให้เจ้าหน้าที่ ผู้จะต้องอยู่เวรยาม ได้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วัน วิธีการแจ้ง ให้แจ้งโดยวางสมุดจัดเวรยามไว้คู่กับสมุดลงเวลามาปฏิบัติราชการประจำวันของข้าราชการ และให้ผู้ถูกเวรยามเซ็นชื่อรับทราบในช่องที่ตรงกับรายชื่อที่ผู้นั้นถูกจัดให้อยู่เวรยาม ทั้งนี้ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒ ให้ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์หรือฝ่ายปกครองและรักษาการณ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเวรยามรักษาการณ์ประจำวันภายในเรือนจำหรือทัณฑสถาน โดยจัดให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเข้าเวรอย่างเสมอหน้ากัน และให้จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยตรวจสอบว่าผู้มีหน้าที่เข้าเวรยามแต่ละวันที่จัดไว้ล่วงหน้านั้นได้เซ็นรับทราบคำสั่งครบถ้วนหรือไม่ หากผู้ใดไม่เซ็นชื่อก็ให้ติดตามเพื่อทราบปัญหาหรือเหตุขัดข้องแล้วรีบเสนอผู้บังคับบัญชาซึ่งรับผิดชอบในการจัดเวรยามได้ทราบล่วงหน้าเพื่อสั่งการแก้ไขได้ทันกาลก่อนจะถึงกำหนดเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะเข้าเวรยาม ทั้งนี้ เพื่อมิให้ขาดกำลังเจ้าหน้าที่เวรยาม

ข้อ ๓ แม้จะได้มีหลักฐานจัดให้ผู้ถูกเวรยามเซ็นชื่อรับทราบไว้ล่วงหน้าในสมุดจัดเวรยามรักษาการณ์ตามข้อ ๑ แล้ว แต่เพื่อป้องกันการหลงลืมของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกเวรยาม จึงให้คงมีป้ายประกาศรายชื่อเจ้าหน้าที่อยู่เวรยามประจำวันติดไว้ที่ฝาผนังประตูเข้าเรือนจำดังเช่นที่เรือนจำส่วนใหญ่ถือปฏิบัติอยู่แล้วอีกส่วนหนึ่งด้วย

ข้อ ๔ การจัดเวรยามรักษาการณ์กลางคืนและกลางวันในวันหยุดราชการของแต่ละเรือนจำหรือทัณฑสถานให้พึงมีระดับการบังคับบัญชาลดหลั่นกันตามลำดับดังนี้

- ๔.๑ เสรผู้ใหญ่
- ๔.๒ พัสติเวอร์และผู้ช่วยพัสติเวอร์
- ๔.๓ หัวหน้าเวรรักษาการณ์ทุกผลัด
- ๔.๔ หัวหน้าเวรประตู หัวหน้าเวรประจำแดน
- ๔.๕ เสรรักษาการณ์ทั่วไป

แต่ทั้งนี้ ต้องจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละเรือนจำ หรือทัณฑสถาน และให้สอดคล้องกับจำนวนเจ้าหน้าที่เวรยามที่สามารถจะเบิกจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาตามที่กระทรวงการคลังกำหนดให้ด้วย

ข้อ ๕ นอกจากผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการ หรือผู้ปกครองทัณฑสถานจะมีหน้าที่ต้องเข้าตรวจภายในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ตามระเบียบที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้แล้วผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการ หรือผู้ปกครองทัณฑสถานจะต้องจัดเวรตรวจพิเศษให้ผู้บังคับบัญชาระดับรองเป็นเวรเข้าตรวจเรือนจำหรือทัณฑสถาน แทนผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการ หรือผู้ปกครองด้วย โดยจะต้องเข้าตรวจการปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้เพื่อเสริมกำลังการตรวจตราของผู้บังคับบัญชาระดับสูงอีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๖ การอยู่เวรยามรักษาการณกลางคืน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ในวันที่เปิดทำการตามปกติ ผู้จะเข้าปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณตามนัยข้อ ๔ ทุกคนให้พ้นจากหน้าที่ประจำวันเมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น. เพื่อไปเตรียมตัวเข้าเวรยาม และจะต้องกลับเข้ามารับมอบหน้าที่เวรยามต่อจากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตอนกลางวันไม่เกินเวลา ๑๖.๓๐ น. และให้พ้นจากหน้าที่เวรยามรักษาการณกลางคืนเวลา ๐๘.๓๐ น. ของเช้าวันรุ่งขึ้น แต่จะถือว่าพ้นจากหน้าที่ก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำวัน หรือเจ้าหน้าที่เวรยามรักษาการณกลางวันในกรณีในวันรุ่งขึ้นตรงกับวันหยุดราชการมารับมอบหน้าที่ครบทุกคนเสียก่อนด้วย

๖.๒ ให้ผู้พ้นจากหน้าที่เวรยามรักษาการณกลางคืน ซึ่งจะต้องกลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประจำวันในวันเปิดทำการตามปกติ กลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ไม่เกินเวลา ๑๐.๐๐ น.

๖.๓ ให้ผู้พ้นจากหน้าที่เวรยามรักษาการณกลางคืน แต่จะต้องถูกเวรคาบเกี่ยวกับเวรรักษาการณตอนกลางวันในวันหยุดราชการด้วย ให้กลับเข้ามาเข้าเวรไม่เกิน ๐๙.๓๐ น. ให้เรือนจำและทัณฑสถานพยายามหลีกเลี่ยงการจัดเวรยามคาบเกี่ยวกรณีนี้ให้น้อยที่สุด หากเป็นไปได้ถ้าจะเป็นต้องจัดเมื่อผู้นั้นออกเวรรักษาการณกลางคืนแล้ว ให้จัดอาหารเข้าจากร้านค้าสงเคราะห์ภายในเรือนจำเป็นสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าว แทนการอนุญาตให้ออกไปรับประทานอาหารที่บ้านก็จะเพิ่มกำลังการควบคุมให้แข็งแรงขึ้น

๖.๔ การส่งมอบหน้าที่เวรยามแต่ละผลัดต้องปลุกเวรผลัดต่อไปมาตรวจและเซ็นรับมอบหน้าที่กันให้เรียบร้อยเสียก่อน จึงจะออกเวรได้ ถ้าหากเวรผลัดต่อไปยังไม่เซ็นรับมอบหน้าที่ถือว่าเวรคนเดิมยังไม่หมดหน้าที่

ข้อ ๗ การอยู่เวรรักษาการณกลางวันในวันหยุดราชการ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๗.๑ ให้เวรรักษาการณกลางวันทุกคนเข้าปฏิบัติหน้าที่ไม่เกินเวลา ๐๘.๐๐ น. และให้พ้นจากหน้าที่เวลา ๑๗.๐๐ น.

๗.๒ ผู้ที่มีหน้าที่เป็นเวรรักษาการณกลางวัน และมีหน้าที่จะต้องอยู่เวรต่อเนื่องคาบเกี่ยวไปถึงเวรรักษาการณกลางคืนในเย็นวันนั้นด้วย อนุญาตให้ออกไปเตรียมตัวเข้าเวรกลางคืนตามนัยข้อ ๖.๑ ได้ แต่ทั้งนี้ให้เรือนจำและทัณฑสถานพยายามหลีกเลี่ยงการจัดเวรต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันตามนัยข้อ ๖.๓ วรรคสอง

๗.๓ ให้จัดเวรผลัดเปลี่ยนกันออกไปรับประทานอาหารกลางวัน ระหว่างช่วงเวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และ ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. แต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการจัดกำลังการควบคุมที่เหลืออยู่ให้เพียงพอแก่การรักษาความปลอดภัยของเรือนจำ หรือทัณฑสถานแต่ละแห่งด้วย

ข้อ ๘ ให้จัดเวรยามสำรองประจำวันไว้ส่วนหนึ่ง หากมีเหตุจำเป็น เช่น กรณีเจ้าหน้าที่เวรยามในวันนั้นเจ็บป่วยกระทันหันหรือเกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่ไม่อาจมาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติได้เมื่อถึงเวลาที่จะต้องเข้าปฏิบัติหน้าที่ แต่ผู้มีหน้าที่เข้าเวรยามโดยตรงยังไม่เข้าปฏิบัติหน้าที่ก็ให้เวรยามสำรองเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนได้ทันที

ข้อ ๙ การขออนุญาตสับเปลี่ยนการอยู่เวรยามแทนกันให้กระทำได้ โดยถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท. ๐๙๐๒/ว ๒๒๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๒ กล่าวคือต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาโดยเสนออนุญาตผ่านการพิจารณาของพัศดีเวร จนถึงหัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการเรือนจำ หรือผู้ปกครองเป็นผู้พิจารณาอนุญาตเสียก่อน

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ประตูตรวจการเข้าออกของเจ้าหน้าที่เวรยามรักษาการณ์เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ภายในเรือนจำหรือทัณฑสถานแล้วจะออกไปนอกแดนต้องได้รับอนุญาตจากเวรผู้ใหญ่หรือพัศดีเวร หากจะออกไปนอกเรือนจำหรือทัณฑสถานเจ้าหน้าที่ประตูจะอนุญาตให้ออกไปได้ต่อเมื่อได้มีบันทึกอนุญาตออกนอกเรือนจำหรือทัณฑสถานจากเวรผู้ใหญ่ หรือพัศดีเวรมาแสดงเสียก่อน เมื่ออนุญาตให้ผ่านประตูไปแล้วเจ้าหน้าที่ประตูต้องยึดเอกสารการอนุญาตดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๑ เวรผู้ใหญ่หรือพัศดีเวรที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ออกไปจากแดนหรือออกไปนอกเรือนจำหรือทัณฑสถาน จะอนุญาตได้เฉพาะกรณีปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหากเวรผู้ใหญ่หรือพัศดีเวรจะอนุญาตเองอาจกระทำได้เฉพาะเมื่อเจ้าหน้าที่เวรยามผู้นั้นมีเหตุผลความจำเป็นจริงๆ และต้องคำนึงถึงการควบคุมและความปลอดภัยภายในของเรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นหลักสำคัญ เมื่ออนุญาตไปแล้วหากเกิดผลเสียหายผู้อนุญาตอาจจะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย ทั้งจะต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบแทนระหว่างผู้นั้นไม่อยู่ในหน้าที่ด้วย

ข้อ ๑๒ การมอบหมายหน้าที่ระดับการบังคับบัญชาและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่เวรยาม ตามนัยข้อ ๔ ให้เรือนจำหรือทัณฑสถานแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด

ข้อ ๑๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาเข้าตรวจเรือนจำ เจ้าหน้าที่เวรยามรักษาการณ์จะต้องรายงานตนตามข้อบังคับที่ ๔/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๔๘๕ กล่าวคือ เมื่อไปหยุดยืนอยู่ตรงหน้าผู้ที่รับรายงานแล้ว ให้ทำความเคารพอยู่ห่างประมาณ ๑ เมตร รายงานโดยกล่าวชื่อตัวและชื่อสกุล หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ในช่วงเวลาใดมีเหตุการณ์ปกติหรือผิดปกติอย่างไรหรือไม่ จำนวนผู้ต้องขังมีเท่าใด แยกเป็นชายหญิงเท่าไร สำหรับเรือนจำหรือทัณฑสถานที่เป็นราชการบริหารส่วนกลาง การรายงานครั้งแรก ตามปกติให้เป็นหน้าที่ของพัศดีเวร ขึ้นต่อไปเมื่อผู้บังคับบัญชาผ่านประตูใด หรือหน่วยงานใด ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าผู้รักษาการณ์ประตู หรือหัวหน้าผู้ควบคุมหน่วยงานนั้น เป็นผู้รายงานดังนี้ เป็นต้น

ข้อ ๑๔ ระเบียบนี้ไม่บังคับรวมถึงการจัดเวรป้อมยามรักษาการณ์กำแพงเรือนจำและเวรรักษาการณ์ภายนอกเรือนจำ

ข้อ ๑๕ ไม่ถือเป็นข้อจำกัดที่จะให้เรือนจำหรือทัณฑสถานแต่ละแห่งกำหนดกฎเกณฑ์รายเดือนปลีกย่อยในการวางระเบียบปฏิบัติเป็นการภายในให้รัดกุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๕

(ลงชื่อ) ทวี ชูทรัพย์
(นายทวี ชูทรัพย์)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์